

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/435/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110229732
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2012:4110229732.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, zastúpenej Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 23 a H. X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., XX C., X., X. o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú O. R., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matke a otca súd zaväzuje prispievať na jej výživu sumou vo výške 100,- eur mesačne počnúc dňom 01.11.2010, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné otca za čas od 01.11.2010 do 31.03.2012 činí sumu 1.700,- eur, ktorú sumu súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur tak ako bežné výživné, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.11.2010 domáhala, aby súd zveril maloletú O. R., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 200,- eur mesačne. Sumu zameškaného výživného navrhla matka povoliť otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, sama zabezpečuje starostlivosť ako aj výživu dieťaťa, otec sa na výchove dieťaťa nezúčastňuje a na jej výživu nijakým spôsobom neprispieva.

Na pojednávanie sa nedostavil otec dieťaťa, ktorý nemal doručenie predvolania riadne vykázané. Keďže ani v predchádzajúcich prípadoch, kedy bolo z reakcií otca zrejmé, že si súdne zásielky riadne prevzal, pričom k vráteniu doručeníek zo R. nedošlo a otec bol súčasne vypočutý dožadovaným zahraničným justičným orgánom, postupoval súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a pojednával v jeho neprítomnosti.

Matka na pojednávaní pred tunajší súdom uviedla, že návrh podávala z toho dôvodu, že s otcom dieťaťa nie sú manželia a ani nežijú v spoločnej domácnosti. Dcéra sa narodila v C.. Otec dieťaťa po jej narodení zmenil svoje správanie, už zo začiatku mu veľmi vadilo, že dieťa plače. Neustále robil krik, aby ju utíšila. Nevedela to tam už dlhšie vydržať, preto otcovi dieťaťa povedala, že ide aj s malou k rodičom na nejaké

dva mesiace. Povedal, že v poriadku, no potom jej začal telefonovať, že aby sa neskúsila nevrátiť, že malú už viac neuvidí, že ju odvedie k jeho mame do C.. Niekedy v roku 2009 sa s otcom dieťaťa dohodli, že si otvoria v J. kaviareň na jej živnosť. Vtedy prišiel on na R.. Bol tu asi pol roka v kuse, býval u nich doma. Správal sa hrubo, urážlivo. Fyzicky ju napádal a vyvrcholilo to vo februári 2010, kedy fyzicky napadol jej rodičov. Vyhrážal sa, že ich zabije, že odnesie malú do C., že keď ju nebude mať on, tak malá nebude vôbec. Jej matku zranil tak, že musela byť ošetrovaná. Bola asi 10 dní práceneschopná, podali na neho trestné oznámenie. Otec dcéru nevidel od februára 2010. Voláva jej asi raz za týždeň s tým, že chce k telefónu dcéru, no táto má iba tri roky, ona s ním nebude telefonovať tak, ako si to on predstavuje. Ona od telefónu odbieha, on potom nadáva. Výživné neplatí vôbec, ani iným spôsobom na dieťa neprispieva. Nevie sa vyjadriť k jeho súčasným príjmom, no keď robil ešte v SBS, tak mal okolo 800,- až 900,- libier v čistom. Myslí si, že keď začal podnikáť, že by ten jeho príjem mohol byť lepší. Dcéra zatiaľ do jazykovej školy nechodí, ona sa s ňou doma rozpráva po anglicky. Ona otcovi rozumie, no nie vždy má náladu s ním komunikovať ako dieťa v tomto veku. Nedokáže sa sústrediť na telefonovanie ako dospelý. Ona nemá nič proti tomu, ak by si otec dcéru prišiel pozrieť. Nevie si predstaviť ako by mali dieťa v spoločnej starostlivosti, keďže ona s dcérou žije na Slovensku a spolužitie s ním v žiadnom prípade neplánuje obnoviť. Výdavky na dcéru sa zvyšujú tak, ako sa zvyšujú náklady na život s tým, že dcéra navštevuje od septembra materskú školu a s tým sú spojené poplatky. Náklady sú na stravu cca 25,- eur, školné a náklady na školské potreby a pomôcky, príspevok združeniu rodičov, tiež sa zvýšili výdavky na jej oblečenie keďže už nie je iba doma. Nie je pravdou, že by vedela o tom, že otec dieťaťa je ženatý a že má dieťa.

Právny zástupca matky v konečnom návrhu žiadal, aby súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matke, otcovi určil výživné vzhľadom k jeho vyjadreniam na 100,- eur mesačne od novembra 2010, zameškané výživné povolil otcovi splácať po 50,- eur a styk otca s dieťaťom neupravil vzhľadom k tomu, že nie je možné zhodnotiť ich súčasný vzťah a vzhľadom k tomu, že matka je ochotná sa na stretnutiach dohodnúť v prípade, ak tento prejaví záujem.

Otec vypočutý prostredníctvom dožiadaného justičného orgánu vo svojej výpovedi uviedol, že O. sa narodila v X., takže jej pôvod je zo R., ak nie je možné aby žila tam, nemá s tým problém. Poslednou možnosťou je, aby žila na Slovensku a mohol byť s ňou v kontakte, ale určite radšej to, akoby mal natrvalo stratiť kontakt so svojou dcérou. Chcel by, aby mohla O. žiť s ním v R.. Má blízkych rodinných priateľov, ktorí majú deti a pomôžu mu s dcérou, ak to bude potrebné. Jeho rodičia žijú v C.. Od augusta 2011 podniká na základe živnostenského oprávnenia. Z podnikania mu žiadne príjmy neplynú, všetky peniaze momentálne vkladá späť do podnikania. Sumu 150,- GBP až 180,- GBP berie týždenne z podnikania na svoje osobné výdaje, na telefón, auto atď. Býva v prenajatom byte od mestskej rady za 64,63 GBP týždenne. Po narodení O. si vzal pôžičku, bolo to 6.500,- GBP, tieto peniaze dal otcovi matky dieťaťa, lebo mu povedal, že by mu mohol pomôcť podnikáť na Slovensku. Pôžičku spláca po 50,- GBP, zostatok pôžičky je 4.625,- GBP. Ďalej spláca preplatok daňového bonusu po 31,33 GBP. Maloletú O. videl naposledy vo februári 2010, matkina rodina mu bráni, aby sa s ňou rozprával. Od júla 2010 mu matka a jej rodičia nedovolili poslať peniaze na O.. Pred júlom 2010 posielal peniaze cez Western Union, poslal 174,- GBP, 128,- GBP, 86,- GBP a 92,- GBP. Okrem maloletej O. má v C. syna, volá sa P. R., nar. XX.XX.XXXX. Žije spolu s jeho manželkou v C.. Tam sú iné pravidlá na platenie výživného, v roku 2009 mu poslal 430,- GBP a v roku 2010 153,- GBP. Chcel by vidieť O. tri až štyrikrát ročne v R., môže jej zabezpečiť letenky, aby ho mohla navštíviť.

Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že tiež navrhuje zveriť dieťa do osobnej starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a otca zaviazať výživným 100,- eur mesačne od podania návrhu. Styk otca s dieťaťom navrhuje neupraviť, keďže tento nebol s dcérou dlhodobo v kontakte a matka uviedla, že v stretnutiach brániť nebude. V prípade, ak otec o dieťa prejaví záujem a matka mu neumožní stretnutia s dcérou, samozrejme najprv v blízkom prostredí dieťaťa, môže otec požiadať o spoluprácu úrad, prípadne požiadať súd o úpravu styku, k čomu však bude potrebné uskutočniť kontaktné stretnutia s otcom.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, plnú moc, rodný list maloletého dieťaťa, správu zo šetrenia pomerov v rodine, uznesenie o začatí trestného stíhania,

potvrdenie o príjme matky, žiadosť o vykonanie dožiadania výsluchom otca, písomné vyjadrenie otca k návrhu, zápisnicu z výsluchu otca pred dožiadaným súdom, aktuálne potvrdenie o príjme matky, potvrdenie o návšteve materskej školy, pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/23/2012 a zistil tento skutkový stav:

Maloletá O. R., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu matky F. Y. a otca H. X. R.. Dva mesiace po narodení dieťaťa odcestovala matka s dieťaťom na Slovensko, nakoľko podľa jej vyjadrenia otec dieťaťa zle znášal plač dieťaťa. V záujme realizácie svojich podnikateľských aktivít prišiel otec v roku 2009 na Slovensko. Dlhotrvajúce nezhody medzi otcom, matkou a rodičmi matky vyvrcholili vo februári 2010, keď otec maloletého dieťaťa fyzicky napadol rodičov matky, za čo bol trestným rozkazom Okresného súdu v Nitre sp. zn.: 2T/23/2012 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov s podmieneným odkladom v trvaní dvanástich mesiacov. V dôsledku uvedeného incidentu otec odcestoval späť do R., kde aj v súčasnosti žije.

Maloletá O. navštevuje materskú školu, výdavky týkajúce sa maloletého dieťaťa majú bežný charakter a pozostávajú najmä z výdavkov na jej stravovanie, ošatenie, obuv a hygienické potreby. Ďalšie výdavky predstavujú výdavky spojené s návštevou materskej školy, za školské stravovanie uhrádza matka sumu 25,- eur mesačne, uhrádza školné, náklady na rôzne pomôcky a príspevok združeniu rodičov. Matka býva s maloletou a so svojimi rodičmi rodinnom dome, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov matky. Na úhradu nákladov spojených s bývaním matka neprispieva, nakoľko to od nej rodičia nežiadajú. Matka je zamestnaná v spoločnosti Intra - bau GmbH Sk s.r.o. Rišňovce ako tľmočníčka a asistentka riaditeľa, kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 755,45 eura. Otec maloletého dieťaťa žije aj naďalej v R., s maloletým dieťaťom je v telefonickom kontakte. V súčasnosti na výživu maloletého dieťaťa nijakým spôsobom neprispieva, do júla 2010 zaslal podľa svojho vyjadrenia celkovo sumu vo výške 480,- GBP (582,03 eura - sumy prepočítané podľa denného kurzového lístka Európskej centrálnej banky zo dňa 12.04.2012). Od uvedeného obdobia na výživu dieťaťa podľa svojho vyjadrenia neprispieva z dôvodu, že matka a jej rodičia mu nedovolili poslať dieťaťu peniaze. Otec obýva prenajatý dvojizbový byt, za ktorý uhrádza sumu 64,63 GBP (78,37 eura) týždenne. Od augusta 2011 podniká na základe živnostenského oprávnenia, otvoril si obchod. Podľa jeho vyjadrenia príjem z podnikania nemá zatiaľ žiadny, nakoľko všetky peniaze vkladá späť do podnikania. Na osobné výdaje, telefón a auto si berie peniaze z podnikania a to okolo 150,- až 180,- GBP (188,81 až 218,26 eura) týždenne. Spláca pôžičku po 50,- GBP (60,63 eura) mesačne, ktorú v objeme 6.500,- GBP (7.881,65 eura) vzal za účelom realizácie podnikateľskej činnosti na Slovensku. Súčasne spláca preplatok daňového bonusu po 31,33 GBP (37,99 eura), kde dlžná suma predstavuje sumu 1.121,23 GBP (1.359,56 eura). Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému P. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorú vyživovaciu povinnosť si plnil v roku 2009 vo výške 430,- GBP (521,40 eura) a v roku 2010 vo výške 153,- GBP (185,52 eura).

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne, pretože v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre to, aby súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej O. R., nar. XX.XX.XXXX. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2010, kedy sa otec vrátil do R., pričom starostlivosť o maloleté dieťa je riadne zabezpečená zo strany matky. Aj keď otec prejavil určitý záujem o osobnú starostlivosť o maloleté dieťaťa, tento nemá zabezpečené riadne podmienky na starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa. Otec je pracovne zaneprázdnený, podniká a v krajine v ktorej žije, nemá okrem priateľských žiadne rodinné väzby, ktoré by mu mohli byť v starostlivosti o maloleté dieťa nápomocné. Naproti tomu má matka zabezpečené všetky podmienky pre riadnu starostlivosť o dieťa, pričom ani v jej doterajšej starostlivosti súd nezistil žiadne nedostatky. Preto súd návrhu matky vyhovel a maloletú O. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca súd zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 100,- eur mesačne, ktorú sumu považoval súd za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj schopnostiam a možnostiam otca plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v takto určenej výške. Pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov otca prihliadol súd na celkovú sumu, ktorú otec týždenne vynakladá na krytie svojich bežných životných potrieb a sčasti aj na krytie výdavkov spojených s podnikaním, keďže za súčasného stavu ešte nie je možné reálne zhodnotiť, aký príjem otec zo svojej podnikateľskej činnosti dosahuje. Keďže súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej O. od 01.11.2010, teda od mesiaca, v ktorom si matka návrh podávala, vzniklo tak otcovi za obdobie od 01.11.2010 do 31.03.2012 zročné výživné v sume 1.700,- eur (17 mesiacov x 100,- eur), ktorú sumu súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne tak ako bežné výživné a to pod následkami straty výhody splátok. Súd vyhovel návrhu matky a styk otca s maloletým dieťaťom neupravil a to najmä vzhľadom na dlhodobé časové odlúčenie, keď sa otec maloletým dieťaťom stretol naposledy vo februári roku 2010, v dôsledku čoho došlo najmä na vzhľadom na útlý vek maloletého dieťaťa, k čiastočnému odcudzeniu, resp. ochabnutiu vzájomných citových väzieb. Otec je od uvedeného obdobia s dieťaťom len v telefonickom kontakte, pričom na základe uvedených kontaktov nie je možné posúdiť reakciu tak malého dieťaťa na prítomnosť otca a teda ani upraviť styk otca s dieťaťom. Pokiaľ má otec záujem nadväzovať hlbšie vzťahy so svojim dieťaťom, bude pre dieťa najvhodnejším riešením, pokiaľ požiadajú o stretnutia matku, ktorá by mohla byť pri nadväzovaní a upevňovaní vzájomných citových väzieb nesmierne nápomocná, pričom sama matka prehlásila, že v styku otca s maloletým dieťaťom brániť nebude. Pokiaľ by sa styk na základe dohody rodičov nerealizoval, môže sa otec domáhať svojho práva na styk s dieťaťom na príslušnom súde. S poukazom na uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre. Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.